

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

PIĄTEK,

27 Września.

9 Października.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

26 Września.
Petersburg, 8 Października.

Przez Reskrypta CESARSKIE mianowani kawalerami orderów: Orła Białego, 14 Września, Sprawujący obowiązki Towarzysza Ministra Skarbu, Radzca Tajny Senator *Oreus*, i Św. Włodzimierz 2 klasy, Dyrektor CESARSKIEGO Alexandrowskiego Lyceum, Jenerał-major *Broniewski* 2.

— Przez Ukazy CESARSKIE do Kantoru Dworu, z dnia 7 Września, Panna Nadeжда *Bartieniew*, mianowana została Frejliną N. CESARZOWEJ.

— N. CESARZ Jmć, na przedstawienie P. Tawarzysza Ministra Oświecenia i Zdanie Komitetu PP. Ministrów, w dniu 27 Sierpnia raczył zatwierdzić na urzędzie Kuratora honorowego Grodzieńskiego Gubernijalnego Gymnazjum, wybranego nań przez szlachtę na trzy lata, Szambelana hrabię *Grabowskiego*.

— Na przedstawienie P. Ministra Spraw Wewnętrznych i Zdanie Komitetu PP. Ministrów, N. CESARZ, w nagrodę odznaczonej gorliwością służby i prac szczególnych, raczył mianować: Wołyńskiego Gubernijalnego Marszałka Szlachty, niemającego rangi, *Bobra*, Radzcą Dworu, a Marszałków powiatów: Owruckiego, Rejestratora Kollegialnego *Rudnickiego*, i niemających rang: Mohylewskiego *Krassowskiego*, i Żytomirskiego *Omicieńskiego*, Radzcami honorowemi.

— Na przedstawienie tegoż Ministra i Zdanie Komitetu PP. Ministrów N. CESARZ Jmć raczył rozkazać: zostającym w Kancellarii Kijowskiego Wojennego, Podolskiego i Wołyńskiego Jenerał-Gubernatora, niemającym rang: *Abramowiczowi* i *Tkaczukowi*, oświadczyć podziękowanie Zwierzchności za ich gorliwą służbę.

Cena Roczna w Rosyji z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 14½ r. Półroczna, 7½ r. srebr.

Bez poczt, dla odbierających w księgarni: Roczna, 13 rub. srebr. Półroczna, 6½ rub. srebr. Dla Królestwa Polskiego naznacza się taż sama cena co i w Cesarstwie.

— W Gazecie Niemieckiej S. Petersburskiej ogłoszony jest list sławnego tutejszego Astronoma P. Struwe, donoszący, że Paryski Astronom P. de Verrier, odkrył nową główną, do naszego systematu należącą planetę, krążącą po za *Uranusem*. P. Struwe spodziewa się z obserwatorium Pulkowskiego w okolicach Petersburga, opatzonego najlepszymi narzędziami, sprawdzić to najważniejsze ze współczesnych astronomicznych odkryć, za nastąpieniem jasnej pogody.

(Znalezienie tej planety jest prawdziwym tryumfem nauki dla tego mianowicie iż istnienie tego ciała niebieskiego było przepowiedziane przez P. de Verrier, a przepowiednia ta była oparta na pilnem uważaniu obrotów *Uranusa* i mniemanych nieregularności jego biegu. Czas jakiś hipotezy wynalazcy miane były za czyste marzenia naukowe).

— Gazeta Senacka ogłosiła traktat handlowy zawarty między Dworem Rossyjskim i Portą Ottomańską w Bałta-Liman 18 Kwiet. b. r., a ratyfikowany przez N. CESARZA w Peterhofie 4 Czerw. b. r. — Pełnomocnikami do zawarcia traktatu byli: ze strony Rossyjskiej Rz. Radzca Stanu, Minister pełnomocny przy Porcie Ottomańskiej Titow. ze strony Tureckiej Minister Interesów Zagranicznych Porty Mustafa-Reszid-Pasza i Dyrektor Mennicy i ndzień Rządca Komory celnej Konstantynopolskiej Mehmed-Tahir-Bey. Traktat składa się z 20 artykułów następnej treści: I. Wszystkie dotąd zawarte traktaty i umowy między Dworem Rossyjskim i Portą Ottomańską, co do praw, przywilejów i swobod poddanych i statków Rossyjskich w Turcyi, a mianowicie traktat handlowy 10 Czerw. 1783 r. i art. VII traktatu Adryjanopolskiego, potwierdzają się w całej ich mocy, wyjąwszy to, co wyraźnie znosi lub odmienia niniejsza konwencja. Wysoka Porta obowiązuje się przestrzegać ścisłego ich wykonywania przez wszystkie swoje

władze wojskowe lądowe i morskie i innych urzędników. Nadto obiecuje i zapewnia poddanym i statkom Rosyjskim, zupełne używanie wszystkich praw, przywilejów lub korzyści, jakie są teraz nadane, lub będą w jej krajach nadane obcym narodom, najbardziej uprzywilejowanym.

II. Stosownie do dawniejszych traktatów cło zagraniczne zostaje toż samo po 3% i będzie jak dawniej pobierane, tak od płodów rosyjskich lub zagranicznych przywożonych do Turcji, jako i od płodów tureckich, wywożonych z krajów Otomańskich, przez kupców Rosyjskich, ich komissantów lub czeladników.

III. Każdy kupiec i poddany Rosyjski może kupować sam lub przez swoich czeladników, towary i płody gruntu lub przemysłu Tureckiego, bądź dla ich wywożenia, bądź dla handlowania niemi w posiadłościach Tureckich. Rosyjscy poddani lub ich czeladnicy będą mieli prawo przewozić takowe produkta lub towary do każdego portu Tureckiego Cesarstwa, wszakże z wyjątkami postanowionemi niżej w art. XI i XII, i ani kupujący ani sprzedający nie będą obowiązani płacić żadnego podatku ani cła za *teskere*, *mururie*, *bidaat*, *ichtisab* i innych podobnych. Ale Dwór Rosyjski nie zamierza ani przez ten, ani przez żaden inny artykuł niniejszego traktatu, przeszkadzać Tureckiemu Rządowi w używaniu praw swoich Najwyższej władzy co do administracji wewnętrznej, o ile prawa te nie uwłaczają przywilejom nadałym dla poddanych i ich własności, bądź dawnymi traktatami, bądź niniejszą konwencją; i jeśli tylko podatki, nałożone na poddanych Tureckich stosownie do tychże praw Najwyższej władzy, nie naruszają jawnie pod żadnym względem teraźniejszego traktatu, lub jeśli prosto nie ustanawia się nowe cło od handlu Rosyjskich poddanych, to Dwór Rosyjski nie będzie wymagał żadnych postanowień, niezgodnych z prawdziwem i naturalnem znaczeniem wyrazów w teraźniejszym akcie nitych. Jako wynagrodzenie za wszystkie tym sposobem zniesione cła wewnętrzne, Dwór Rosyjski, na mocy osobnej między dwoma Rządami umowy, zgadza się aby kupcy Rosyjscy, przywiozwszy towary do portu, płacili stałego dodatkowego cła (*amedie*) po 9 od sta, niezależnie od 3% cła wywozowego (*refitie*), które powinni płacić jak dawniej przy ładowaniu towarów do wywozu. Pohor jakiegokolwiek summy lub wartości przechodzący powyższe 9 procentów, pod jakim bądź nazwaniem lub pozorem, pośrednio lub bezpośrednio, na rzecz skarbu, lub władz, uważany będzie za naruszenie niniejszego traktatu — i Wysoka Porta obowiązuję się na przedstawienie o tem CESARSKIEGO Poselstwa, nakazać niezwłocznie zwrot nadto przebranego cła kupcowi, lub sprzedawcy, od którego było wzięte, i ukarać urzędników wszelkiego stopnia, którzyby się dopuścili podobnego wykroczenia, tudzież wynagrodzić kupca Rosyjskiego za dowiedzione z tego powodu straty i mitręgę. Wszelkie przedmioty, kupione w porcie gdzie się statek ładuje, lub w miejscu wywozu, i od których cło przywozowe 9% byłoby już zapłacone, ulegają tylko pierwiastkowemu cłu 3% od wywozu.

IV. Wszelkie produkta gruntu lub przemysłu Rosyjskiego, lub zagraniczne należące do poddanych Rosyjskich, będą, jak dotąd, wpuszczane do wszystkich części Cesarstwa Tureckiego za opłatą 3% cła przywozowego. Zamiast wszystkich ceł i opłat wewnętrznych, które padały na te przedmioty, kupiec rosyjski, lub jego czeladnik, bądź sprzedając je w miejscu przywozu, bądź wysyłając w głąb Cesarstwa na sprzedaż, zapłaci nadal cła dodatkowego 2%; lecz gdy sposób poboru dawnego cła 3% osobno przy wprowadzeniu towarów do portu i dodatkowego cła 2% osobno przy sprzedaży, sprawia mitręgę w celnym zarządzie, dla uniknienia jej zgodzono się, iżby cło dawne 3% i dodatkowe 2%, to jest w ogóle 5%, były razem pobierane i zapisywane oddzielnie w registrach celnych, i dla ulgi kupcom, będzie im wolno, za złożeniem poręki, płacić powyższe dodatkowe cło 2% aż po roku od daty zapisania go do księgi celnej. Jeśli potem też same towary odprzedane będą wewnątrz Państwa lub za granicę, to żadna więcej opłata nie będzie wymagana uni od sprzedawcy, ani od nabywcy, poddanego Tureckiego lub zagranicznego, ani od tego, kto kupiwszy zechce je wysłać za granicę. Również, jeśli rosyjski poddany lub jego komissant, kupi w Turcji towary zagraniczne, za które przy wejściu ich już było opłacone przywozowe cło 3%, będzie miał prawo handlować niemi w Turcji, tudzież wywozić je, jeśli zechce za granicę, nie płacąc innego poboru oprócz 2% dodatkowego cła podług taryfy. Towary przywozowe, przeznaczone na przesłanie z jednego do drugiego portu, po opłacie 3% cła i zarazem 2% dodatkowych w pierwszym porcie, będą mogły być posyłane do drugiego, bez wszelkiej nowej opłaty. W razie gdyby te towary nie były przedane w Państwie Tureckiem, i nie przeszedłszy do innych rąk, miały być wysłane za granicę, samo tylko zapłacone cło dodatkowe 2% będzie zwrócone właścicielowi towaru.

(D. c. n.)

— Umarli: 8 Września, w Moskwie, Senator *Nieboldin* i 17 tegoż miesiąca w Petersburgu, Rzeczywisty Radzca Stanu, członek Departamentu Udziałów, *Jowiec*.

KROLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 29 Września.

Rada Administracyjna, na posiedzeniu swoim dnia 3 (15) Września r. b., udzieliła dwa pięcio-letnie listy przyznania wynalazku: pierwszy, Chrystjanowi-Wilhelmowi Dornheim, mieszkańcowi miasta Warszawy, na kuchnię pospieszna i oszczędną; drugi Augustowi i Janowi braciom Lampe, oraz Ludwikowi Szwede, garbarzom Warszawskim, na machinę dla przyrządzania czyli wyginania przodków skórzanych na obuwiu męzkie.

— NAJJAŚNIEJSZY PAN, na przedstawienie JO. Księcia Namiestnika Królestwa, najmiłościwiej udzielił raczył order Ś-tej Anny 3-ej klasy; Sekretarzowi przy Ober-Policmajstrze

miasta Warszawy, Registratorowi kolegjalnemu Wincentemu Kwiecińskiemu; Komisarzowi Policji Wyk. cyrkułu 11-go, Józefowi Dobronoki i Inspektorowi policji śledczej, sekretarzowi Gubernjalnemu Hieronimowi Grass. — Otrzymali rangi: Komisarz pol. wyk. cyr. 9-go Jan Bogatko, stopień Assessora kolegjalnego i Podsekretarz w biurze policji Stefan Wolski, stopień Registratora kolegjalnego.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

KROLESTWO WIRTEMBERGSKIE. *Stuttgart 24 Września.* Artykuł urzędowy gazety *Merkury Szwabski* zawiera co następuje o wjeździe uroczystym JJ. KK. i C. Wysokości Xięcia Następcy Tronu i Xiężny Jego Małżonki.

JJ. KK. i C. Wysokości Xiążę Następcu i Xiężna, po niespodzianém spotkaniu i powinszowaniu Ich przez Króla Jmci w Heilbrunn, przybyli dziś rano o w pół do 12 do zamku letniego Rusenstein, gdzie Dostojna Para była przyjęta z największą serdecznością przez Króla i Królowę JJ. i przez wszystkich obecnych tu Członków Rodziny Królewskiej. Po śniadaniu, JJ. KK. i C. WW. w towarzystwie Królewskiej Rodziny i Dworu odbyli wjazd uroczysty do rezydencji, wśród gromn wystrzałów działowych i odgłosu dzwonów.

U arki tryumfalnej, wzniesionej przed bramą Neckera, WW. Nowożeńcy spotkali byli od Gubernatora, Komentanta i Dyrektora miasta, przez władze municypalne i przez rozmaite korporacje z rozwiniętymi chorągwiemi. Orszak następnie przebył ulice Necker, Esslingen, Hauptstädt, Tübingen i część górną ulicy Królewskiej, udając się do zamku rezydencyjnego. Wszystkie te ulice, w których wojska uszykowane były we dwa rzędy, ozdobione były girlandami, festonami, kwiatami, kobiercami, chorągwiemi i innemi misternymi emblematami.

Prócz oddziału gwardyi Królewskiej orszak był przeprowadzany przez tłum młodych ludzi ze stanu miejskiego, przez gwardyę miejską na koniach i rozmaite korporacje; na dziedzińcu zamkowym towarzystwo *Liederkrantz* wykonało rozmaite śpiewy.

Na placu Wilhelma winiarze miejscy ofiarowali winogrona i inne owoce JJ. KK. i CC. Wysokościom a przy wejściu do pałacu młode panny ze stanu miejskiego i córki urzędników złożyły kwiaty i wiersze.

ANGLIJA. *London, 25 Września.* 22 b. m. Królowa Jmć wróciła do zamku Windsor, gdzie zabawi do końca bież. miesiąca.

Tegoż dnia kompanija saperów najspieszniej posłana została z Woolwich do Dublinu, gdzie wkrótce też będą przewiezione kilka kompanij artylleryi; wojska te zgromadzają się tam z powodu zaburzeń, których wybuchnienia co chwila spodziewają się w Irlandyi.

— Hrabia de Montemolin dotąd znajduje się w Londynie i prowadzi najbardziej ustronne życie.

— Odebrano wiadomości z New-York po 4 Września. Santa-Anna przybył 15 Sierpnia do Vera-Cruz i natychmiast stanął na czele powstania prowincyi, za którym też poszły Puebla i Mexico. Wszyscy są przekonani że Santa-Anna natychmiast wejdzie w układy z Rządem Stanów Zjednoczonych.

— *Times* z pewnością twierdzi, że Król Francuzów przesłał Królowej Wiktorii list własnoręczny na 12 kartkach, w przedmiocie małżeństwa syna swego z Infantą. Król prosi o dobre przyjęcie tego postanowienia, które, jak pisze, oddawna już jest uchwalone. *Times* dodaje, że ten krok Ludwika Filippa spotkał wielki opór i wzbudził niechęć powszechną jego własnych Ministrów.

— Wiadomości z Chin, z Hong-Kong, są po d. 25 Lipca. Bunt, wymierzony przeciw cudzoziemcom, wybuchnął był 8 tego miesiąca w Kanton. Trzynastu Chińczyków poległo od pierwszego wystrzału cudzoziemców, których Rząd sam uzbroił. Rozruchy odtąd nie ponowiły się; osady i żołnierze z kilku okrętów które nadeszły o tym czasie do portu, wystarczyły na poskromienie mieszkańców, ale obawiano się ażeby powstańcy nie podpalili faktoryj angielskich.

FRANCYA. *Paryż, 27 Września.* *Journal des Débats* zawiera wiadomość z Madrytu z d. 22 b. m. iż P. Bulwer, poseł Angielski, i poseł Belgijski, prosili o posłuchanie u Królowej dla złożenia Jej swych powinszowań. Xiążę de Montpensier spodziewany jest w Madrycie na 4 Października — Eskadra Angielska, która stała przed Kadyxem i dawała powód do wielu wniosków, opuściła te wody 27 b. m.

— Gazeta Angielska *Galignani's Messenger*, wychodząca w Paryżu i zwykle uważana za organ poselstwa Angielskiego, zawiera wiadomość, że 25 b. m. poseł, lord Normanby, miał długą konferencyą z P. Guizot i że w skutek takowej przesłał mu energiczną protestacyą przeciw małżeństwu Xięcia de Montpensier.

— Minister Sprawiedliwości dał rozkaz Prokuratorowi Królewskiemu w Bourges wyprowadzenia ścisłego śledztwa o okolicznościach ucieczki don Carlosa hrabi de Montemolin. Tymczasem gazety opozycyjne i niektóre angielskie nie wahają się twierdzić, że ten wysoki więzień umyślnie został wypuszczony przez Rząd francuzki; zjawienie się jego w Hiszpanii sprawi bowiem dywersyą w uwadze powszechnej, którą odciągnie ku nowej wojnie domowej od przedmiotu, wyłącznie dziś ją zajmującego, małżeństwa Xcia de Montpensier. Powstanie zaś karlistowskie łatwo będzie w każdym czasie przytłumić.

— Podług listów z Tulonu, Cesarz Marokański prosił Francyi o zbrojną pomoc przeciw Abdel Kaderowi, lecz Rząd Francuzki przyrzekł tylko zebrać wojska na granicy Algeryi, dla przecięcia Abdel Kaderowi ucieczki, w razie pobicia go przez wojska Maroku. Nadto Rząd ma zamiar udzielić Cesarzowi pomocy materyjalnej i w tym celu ba-

terya od 6 dział jest już w drodze do Tulonu, z kąd na fregacie parowej posłana będzie do jednego z portów Marokańskich.

— *Gazette de Berry* twierdzi, że Rząd Hiszpański w ostatnich czasach ofiarował hrabi de Montemolin trzy miliony franków dochodu i hotel de Rambouillet w Paryżu na rezydencją, byleby się zrzekł wszelkich roszczeń do Korony. Xiążę odrzucił te propozycje bezwarunkowo.

— Zapewniają, że Xiążę de Montpensier wyjednał u Króla przyrzeczenie ogłoszenia powszechnej amnestyi politycznej z powodu jego małżeństwa i że Minister Spraw Wewnętrznych przygotował już projekt postanowienia w tym przedmiocie.

— Szacują na 4 miliony wartość przedmiotów wyprawy, zamówionych w Paryżu, na wesele Królowej Hiszpańskiej i jej siostry, a do sześciu milionów wartość kamieni drogich, danych do oprawy tutejszym jubilerom.

HISZPANIA. *Madryt, 20 Września.* Wczora przybyły z Rzymu dyspensy na podwójne wesele u tutejszego Dworu.

— Z odpowiedzi Prezesa Rady Ministrów, danej w Senacie za zarzuty P. Serrano, daje się widzieć, że nie tyle małżeństwo Infanty z Xięciem de Montpensier, jak raczej małżeństwo samej Królowej, jest przyczyną nieukontentowania Anglii, która prowadziła innego Xięcia, jako kandydata do ręki N. Pani i niespodziewała się wcale kandydatury Infanta Don Francisco.

MEDYOLAN. *16 Września.* Królowa Jmć Niderlaska z J. K. W. Xięciem Alexandrem przybyła wczora do naszego miasta pod imieniem hrabiny de Heinrichs-Au.

— Piszą z Liwurnu, 12 Września: Teraz tylko przekonujemy się jak wielkie szkody zrządziło ostatnie trzęsienie ziemi; naprawa domów w samym tylko Liwurnie kosztować będzie 2,000,000 franków.

— *Gazeta Impartial de Smyrne* zawiera co następuje: „W tej chwili odbieramy dobrą nowinę że bryg Angielski *Siren*, dowodzony przez lejtanta Lyons, syna posła Angielskiego w Atenach, schwycił cztery baty piratów, wraz z 60 ludźmi rozbojniczej osady. *Siren* znajdował się w Scio, kiedy statek jeden przybywający ze stron południowych, doniósł lejtantowi że został zrabowanym od piratów nieopodal od Stanchio. P. Lyons natychmiast odpłynął w tę stronę dla ścigania tych rozbojników i trafiwszy na samo ich guiazdo otoczył ze wszech stron i pojął wszystkich w niewolę. Jest to bardzo znakomita usługa oddana żegludze na Archipelagu, którą ta banda czyniła nader niebezpieczną.

NAJPOZNIJSZE WIADOMOŚCI.

MADRYT, 22 Września, Wczora, o godzinie 5 wieczorem, P. Bulwer, Poseł Angielski, przyjęty był na prywat-

nie posłuchaniu przez Królową Izabellę. Przedmiotem tego posłuchania, o które Poseł prosił, było złożenie J. K. Mości i Królowej Matce powinszowania z powodu małżeństwa. Poseł nie mógł widzieć Infanty, która od dni kilka doświadcza lekkiej słabości, co też było przyczyną spóźnienia obrzędu uroczystego proszenia o rękę J. K. Wysokości przez Posła Francuzkiego, który jeszcze nie miał miejsca i dopiero jutro lub po jutrze się odbędzie.

Przed dwoma dniami P. Bulwer przesłał Ministrowi Spraw Zagranicznych notę z żądaniem tłumaczenia, z powodu kilku słów powiedzianych w Senacie przez Prezesa Rady Ministrów (patrz wyżej), z których wypada, że Rząd Angielski opierał się małżeństwu Infanty. Prócz tej noty, żadna inna nie była temi dniami wymieniona między P. Bulwer i tutejszym Gabinetem.

LONDYN, 26 Września. Podług *Morning Herald* Rząd ma zamiar niezwłocznie zwołać Parlament dla zaradzenia nędzy panującej w Irlandyi i nieuniknionym ztąd zaburzeniom. Zamiar ten powszechnie jest pochwalanym. — *Gazety Times, Morning Chronicle* i inne tegoż stronnictwa, nie przestają deklamować przeciw małżeństwu hiszpańskim; ton ich dochodzi do największej nieprzyzwoitości w zarzucaniu Królowi Ludwikowi Filippowi złej wiary, a Królowej Matce takiego współnictwa w intrydze, które daje do zrozumienia najmniej godziwe środki dla skłonienia Królowej panującej do oddania swej ręki Infantowi don Francisco. Jeden tylko *Standard* staje w obronie Gabinetów Francuzkiego i Madryckiego i nagania energicznie usiłowania innych gazet, wzywające wprost lud hiszpański do powstania.

PARYŻ, 28 Września. *Jourual des Débats* z umiarkowaniem odpowiada na wyuzdane artykuły gazet Londyńskich, a z powinszowania złożonego Królowej przez Posła Angielskiego w Madrycie wyciąga słuszny wniosek, że nie Gabinet Wielkobrański, ale tylko pewne stronnictwa w Anglii, są tak mocno przeciwne zamierzanym związkom domu panującego Hiszpanii. — Podług tejże gazety J. K. Wysokości Xiążęta d'Aumale i de Montpensier mieli dziś jeszcze wyjechać do Madrytu. — *Journal du Cher*, gazeta wychodząca w miejscu gdzie hrabia de Montemolin był trzymany, i przeto mogąca mieć najbliższe szczegóły o jego ucieczce, wątpi o prawdziwości twierdzenia, jakoby Xiążę ten znajdował się w Londynie, i ma to raczej za środek odwrócenia uwagi publicznej od prawdziwego kierunku w jakim się udał. Owszem, z pewnych korespondencyj z nad granicy Hiszpańskiej należałoby wnosić, że Don Carlos, Hrabia de Montemolin, przejechał tę granicę przebrany za xiędza.

(*Journ. de S. P. Psz. Połn. R. I.*)

Pozwala się drukować. St.-Petersburg, 26 Września 1846 roku. Ignacy Iwanowski, Cenzor.

W DRAKARNI WOJENNEJ.